

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Urarva konkurs.

Kommentarer till
FredspunktenAv Elin Wägner
och

Befolkningsfrågan

Av Ada Nilsson

Radikala Gruppens
program.Det lyckliga valet
Av Klara Johanson.Handeln med kvinnor
och barn.

Vad har hänt?

TYSKA RIKSDAGEN öppnades på tisdagen, 30 dagar efter valet. Klara Zetkin, riksdagens ålderspresident, ledd av två kvinnliga kommunistiska riksdagsmän, intog klockan tre sin plats i riksdagspresidentens stol och höll där efter ett propagandaanförande på sex maskinskrivna foliosidor — utan att bli avbruten.

Sedan Klara Zetkin förklarade riksdagen öppnad, företogs upprop och omedelbart därefter val av talman. Till talman valdes den nyligen från Sverige utsparkade nazisten Göring, hälsad av Heil-Hitlerrop från sina trogna. När han övertog talmannens klocka, beledsagades Klara Zetkins sorti av en röst ur nazistlägret: »Det sker blott en gång och aldrig mera».

Av de 607 representanterna äro 37 kvinnor, därav äro 15 valda av socialdemokraterna, 10 av kommunisterna, 3 av de tysk-nationella, 6 av centrum och tre småpartier har valt var sin.

20 av de kvinnliga representanterna äro gifta, 7 av dem äro lärarinnor och 8 författarinnor.

FLER KVINNOR I RIKSDAGEN?

Socialdemokraterna ha, förutom de i föregående nummer av Tidevarvet publicerade namnen, på sina listor uppsatt i Göteborg: *Therese Svensson* och *Märta Öberg*, i Stockholms län *Annie Wallentheim*, i Trälleborg *Oliva Nordgren*, i Eskilstuna *Ellen Svedberg*, i Örebro *Emma Sandberg*, i Borlänge *Hildur Alven* och i Söderhamn *Inez Vickström*.

I Stockholm äro *Ellen Hagen* och *Olga Widegren* uppsatta på de frisinnades lista och *Karin Kock* och *Hedvig Dornby* på liberalernas, samt *Berta Wellin* och *Märta Wickström* på högerens listor.

På en av de frisinnade listorna (den s. k. samhällslistan) i Jönköpings län har uppförts *Judit Gustavsson*, *Nässjö*.

SVERIGES REPRESENTANTER I NATIONERNAS FÖRBUND äro efter tisdagens konselj: utrikesminister Ramel, överdirektör Sandler och generaldirektör Wohlin. Suppleanter äro envoyén Westman och yrkesinspektisen Hesselgren.

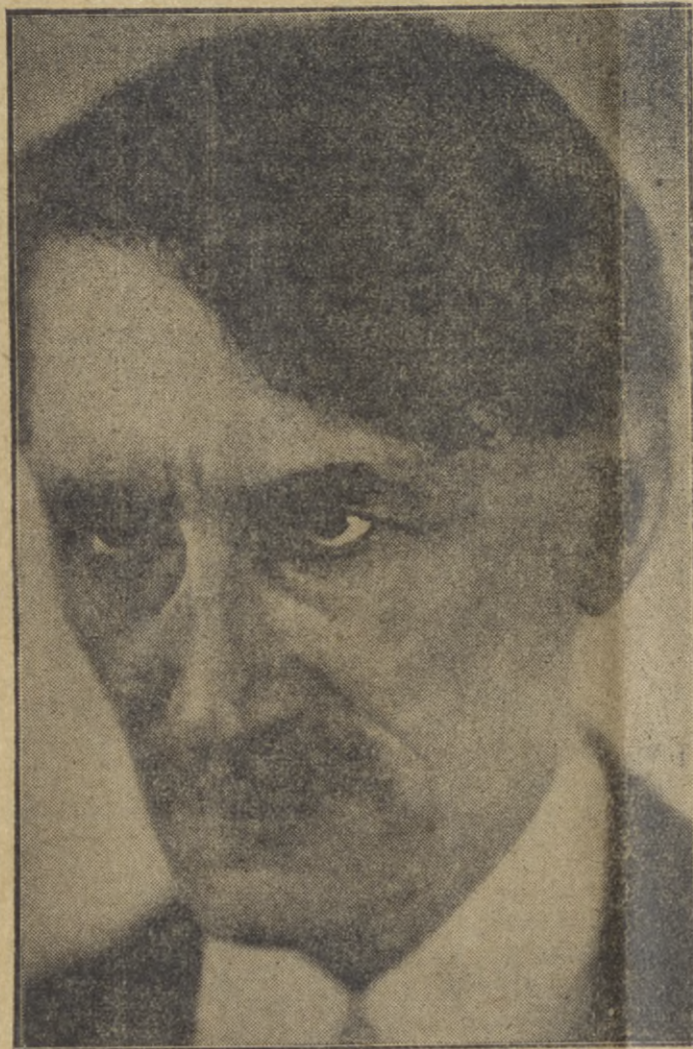
Delegationens sekreterare äro förste sek. i utrikesdepartementet Wijkman och t. f. förste sekreteraren i samma departement Söderblom.

Som av ovanstående framgår är det kutym att regeringen till delegater endast utser riksdagsmän. Är det verkligen så lyckligt det?

Vi har aldrig kunnat märka att det funnits något större intresse för fredsfrågor på Helgeandsholmen.

Veckovakten

Vi fördömer kriget! Historisk teater.

”Vi vilja lära människorna inte blott leva utan även tänka”.

Henri Barbusse.

Tidevarvets utsände ”hallåman” rapporterar
från Anti-krigskongressen

Kära Tidevarvet!

Till Amsterdam har vi visserligen inte hunnit än, men den första lilla träskoklädda, blåblusade Hollandsgraben uppenbarade sig nyss som en vacker docka på en blomsterprydd och snygg station, och från det ilska taget har vi sett väderkvarnar, kanaler och vackra trädgårdar med tärpilar och de vackraste dalor i världen. Det är alltså otvivelaktigt Holland. Husen är som klippta och klistrade ur Allers, prydliga och nätta med tvåfärgade fönsterkarmar och det finns både harar och storkar på fälten.

Alltsedan borgmästare Lindhagens och d:r Ada Nilssons, för de svenska delegaterna helt välgångsbådande avskedsvinkning försvann ur vår åsyn, då vi lämnade Centralen, har resan varit lika lyckosam och angenäm. I Skåne tillstötte ytterligare en delegerad, Martin Olsson, järnvägsman från Kristianstad. Alltså blir vi fem svenskar på antikrigskongressen: red-Jalmar Wiksten, som rest förut, bokförläggare Axel Holmström, Oskar Palmqvist från Naftasyndikat och undertecknad. F. ö. börjar det nu hopa sig japaner, tyskar och danskar på taget, varav man kan sluta sig till, att representationen blir mångsidig. Ty så mycket folk kunde omöjligt ha ärendet till Amsterdam en vanlig augusti. Antikrigskongressen börjar samla sina skaror.

Det är många som säger här, att den internationella kampkongressen mot kriget är den väldigaste, mest betydande opinionsyttring av detta slag, som någonsin ägt rum. Ännu vet man inte vilken riktning kongressens beslut kommer att ta. Men från första ögonblicket blir man i varje fall starkt imponerad av denna jättelika församling av kampmedvetna människor från världens alla hörn. Över 2,000 delegater är församlade i den stora automobilutställningshallen, som med sina enkla anordningar, omålade bord och trästolar utgör en enastående infattning till den fascinerande församlingen.

Arbetardelegaterna är i absolut flertal, även om det finns talrika intellektuella av olika nationaliteter. Med sina gula och blåa och röda skjortor, med uppkavlade armar, ofta utan kragar och rockar, ger deltagarna intryck av omedelbarhet och kraft. Det är minsann ingen kongressståt eller formalism. När en stadsfullmäktig från Strassburg eller en professor från Balkan dyker upp, iförda starkkrage och mörka kostymer förefaller de nästan som främmande beståndsdelar hämtade t. ex. från någon flott Stockholmskongress av vetenskapare eller ekonomer. Hela salen är prydd med färgrika tygstycken där kamparoller mot kriget på olika språk är målade i vitt: *Bort med händerna från Kina, Krig mot kriget, Krigs- och arbetarinvalid i alla länder, förenen eder emot kriget.*

Gogol och Gustavus Adolphus redivivus.

Av SVEN STÅL.

Om Skansens Gustav Adolfs festspel avse att vara ett vägande inslag i den långa rad av trettioåriga krigets minneshögtidigheter, bedrar sig styresmannen storliga. Nordiska Museet och Skansen äro mig veterligt aldrig menade som dåliga teateravläggare och tjäna bäst sitt höga ändamål genom att verka för den gångna kulturens bevarande och vård — inom förståndiga och sparsamliga gränser. Enligt min mening reser man snökongen från Norden intet äresminne genom att låta en habil regissör träckla till ett utomhusspel av Diderings valhanta krönikespel. De förbindande, härodade länkarna, mellan vad som hänt och vad som kom att hända, skrivna utan inspiration av Gustaf Ullman, stegrade inte framförandets värde och den ytterligt banala och schablonmässiga regien utsuddade alla ansatser till en värdig historietekning i bild och ord. Låt vara att man på Skansen lärt sig att sätta diletantismen i högsätet genom ett årligt uppreparande av fnoskiga värfester, där deltagarna roat sig storartat och publiken i sin tur fått försöka att ha roligt åt de utklädda och lösslupna individerna som generöst skänkt sin tid och sitt oförstånd till Skansens nytta — men när ledningen pretenderar på att taga upp kampen med de professionella teatrarne, engagerar yrkesmän till både roller, regi och dekor, då gör man både allmänhet och museidirektion en otjänst

om man okritiskt faller ned i beundran inför resultatet av en obetänksam och hastigt inövad s. k. festföreställning.

Utän omsvep kan man beteckna tilltaget och utförande som löjväckande. Herr Klintberg har aldrig betytt något som regissör och gör det nu för tiden ännu mindre — han har sällan förstått att locka fram något personligt och eget hos sina sujetter och därför exekverades Didering-Ullmans läroboksnolt med ett suveränt förakt för ämnets innebörd. Det blev utvärtets åtbörder, manierade repliksägningar och billig teater. Herr Ström är en begåvning, men endast under järnhård regi och tukt — lössläppt i frihet och med en lika löst sittande läxa, blir han outhärdligt vulgär. Ingen av de agerande höjde sig över sin skolningsenklaste yttringar och föreställningen var vedervärdig att genomlida. — Meningen med fyrverkarens dominerande del i handlingen står i »skrivande stund» fullkomligt oklar för mig. Den ljusreklamliknande eldskrift han hissade upp bakom fonddekorationen var skrattretande och de raketer han på måfå släppte upp igenom träd och buskar skrämmande vettet ur människor och djur med, var grönköpingsmajestätisk. Behöver vi gå över än efter vatten? Finns det inte stockholmska fyrverkare längre? Jon And's dekoration, utan de störande förändringarna, var en sluten och vacker komposition och

(Forts. å sid. 4.)

Just nu har Barbusse öppnat kongressen med ett verkningsfullt tal. Han ser bruten ut, mager och böjd, men fastän han inte kan höja rösten är det ändå den säregna makten hos en man, som väckt idéer och lett människor på nya tankespar.

Under förberedelserna till kongressen, säger han, blev jag nästan överväldigad av den förtvivlan, som strömmar över en från människor i ett helvete av ångest för kriget, dessa som ropa, dödsdömda. Jag fick tusentals brev från folk som ville ge sina namn i den stora opinionsyttringen, från alla meningsriktningar, representanter för 100-tals organisationer, socialdemokrater och kommunister, frimurare och pacifister, arbetare och intellektuella, fackföreningar och ideella föreningar. I denna den mest förbannade av alla tider är vi beslutna och är också i stånd att utträtta något och vi gör oss hörda med ropet: *Vi fördömer kriget!* Vi har fått en utgångspunkt för en organiserade arbetarnas enhetsfront mot kriget — och detta har lyckats trots politikernas provokationer och partipolitiska strävanden.

Barbusse's tal blir entusiastiskt mottaget och Internationalen sjungs mera strålände än jag någonsin hört den förr. Men så har också de svenska delegaterna sina platser intill tyskarnas och där är pojkar, som inte lägger band på sina röst-

resurser. Som levande energibatterier står de där, unga, strama, rörande med sina allvarsamma ansikten, hänfödda. Sängen är vacker.

Presidiet består av ett femtiotal olikfärgade och oliktalande människor. Där sitter *Egede Nissen*, postmästaren från Stavanger, den gamle populäre rebellen med den ungdomliga gestalten och det vinnande leendet. *Martin Andersen-Nexö* från Danmark, en mäktig och fängslande uppenbarelse, med *Karin Michaëlis* vid sin sida. Från Sverige är *Axel Holmström* utsedd, ordf. i den svenska förberedande kommitténs arbetsutskott. Och så är det en vacker kolsvart neger, med bländande ögon och cigarrettmunstycke, den gamle *Katayama* från Japan och presidenten för indiska nationalkongressen, en vitklädd, förnäm man, *mr Patel*, för att nu bara ta några på främsta raden.

Detta är endast några yttre detaljer. Men vänta tills denna väldiga, till stor del ungdomliga, okonventionella, men icke odisciplinerade, entusiastiska folkmassa börjar upphäva sin röst. Att det inte kommer att ske utan strid och meningsbrytningar är nog ganska klart. Men målet, att antikrigsopinionen på detta sätt skall förstärkas, fördjupas, *samlas till handling*, tycks ändå vara inom räckhåll.

Amsterdam den 27.8.32.

Carin Hermelin.

Läckert och hälsosamt

är smörgåsbrödet

UPLANDSKUBBEN

I hygienisk förpackning hos Eder handlande.

Undvik efterapningar!

Begär uttryckligen Uplandskubben!

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:
Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag.
Slussplan 1-3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén.
Herkulesgatan 14 (f. d. L:a Vattug.)
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsaker.
Boutredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

LÄKARE

Införd genom Stockholms Läkareförening.

Doktor Paul Frenckner

Örons-, Näs- och Halssjukdomar.
Odengatan 71, 5 tr. (Odenplan).
Mottagn. vard. 3-4 ell. häst efter
tel.-anmälan Vasa 97 20.

Med. Dr. JOHN NÆSLUND

Kvinnosjukdomar och förlösningar.
Mottagn. vard. 3-4 eller efter överenskommelse. — Tel. Kh. 19 09.
Norr Mälarstrand 58
(ingång från John Ericssonsgatan).

Doktor K. A. Fries

MEDICO-ELEKTR. INSTITUTET,
Nybrogatan 9. Tel. 746 87.

Specialitet: Invärtas sjukdomar, led- och muskelsjukdomar (gikt och reumatism), nervvärk (ischias och ansiktsvärk), cirkulationsrubningar.

TANDLÄKARE

Tandläkare

Eva von Heideman

Mottagning enligt överenskommelse.
Östermalmsstorg 5, 3 tr. Tel. 736 54.

Tandläkare

EMIL LINDBLADS
PRIVATKLINIKER

Stockholms största och modernaste
tandkliniker för alla samhällsklasser.

Östermalm:

Kommendörsg. 16. Tel. 728 50, 728 70

Kungsholmen:

Hantverkareg. 37. Tel. K. 37, K. 37 38

(Basarbyggnaden v. Kungsholms Lärverk)

Mottagn. 8.30-9, 1.30-2, 6-7

Tandvård behandlas hela dagen 8-7

Lördagar stänges 4 (sommarmån. 2).

Kostnadsfri rådgivning.

Endast exam. tandläkare.

Alma Axelssons
FÖRLOSSNINGHEM

LINNÉGATAN 19

Mottagar inackord. även för längre tid.
Tryggt och ogen., vätrek.
Tel. 778 24.

Bokföring
Språk
Stenografi
Maskinskrivn.

Nya kurser denna vecka.
Expeditionsstid 9-9.
Prospekt på begäran.
STOCKHOLMS SPRÅK- & BOKFÖRINGSINSTITUT
Drottninggatan 60. Norr 65 64
I maskinskrivning billig-
hetskurs 50 tim 15 kr.

Den 3 Sept. 1932.

Urarva
konkurs.

I valörelsen spelar jordbruket som alltid en framstående roll. »Du bonde! Du lantarbetare!» står det i Allmänna Valmansförbundets skriftserie, »det enda parti, som förmår att effektivt trygga dina livsin- tressen är den svenska högern.» Dessa ord äro mera enkla än övertygande, och man kastar en blick på bladet för att se, om det finns någon annan bevisföring. På första sidan en tavla, där en man ligger på knä. Bredvid honom en kratta (vilken symbol den innebär vet man inte). Om hans axlar griper en kloklän- nande näve, och på armen har ristats: socialism. Tavlan är skär, upptill ett svart moln. Allmänna Valmans- förbundets teckningar äro inte konst- närliga, de sakna onekligen också »det förnämliga adelsmärke», som hr Cassel kallar för frisinne och sä- ger, att man »i viss mån kan födas med, men som oftast måste tillkäm- pas genom livserfarenhet och själv- uppfostran, och som endast kan be- varas genom oavlätlig vilja till ärlig och fördomsfri prövning». Och går man till innehållet är det verkligen magert. Endast ett uppräknande av några frågor från de sista riksdag- arna som angå jordbrukarna, och som socialdemokraterna röstat emot. Och så kommer hela detta syndare- gister alltifrån inmalningstvånget och fram till mjölkskatt, som den frisinnade regeringen genomfört med högerns och bondeförbundets hjälp. För dem, som ha något intresse för jordbruket, är detta sammandrag av alla olyckliga skydds- och tvångsät- gärder för det ändå hårt prövade jordbruket en kraftig agitation för socialdemokraterna. Det står ingen- ting om, att lantarbetsgivarförening- en sagt upp avtalet med lantarbe- tarförbundet, inte för att höja löner- na, som man skulle kunna tro av utproppet utan för att sänka dem.

Partiväsandets valmetod är verk- ligen bra fattig! Att inte ha något annat att komma med än att angripa och förvränga motståndarna! Den är konkursmässig och skapar inte en levande politik. Konkursmässig — ja, må det då bli urarva konkurs.

Klockarebolagets

Begravningsbyrå,
Skepparegatan 39. 734 36, N. 60 98.
St Paulsg. 15. Sö. 30 87.
Filialer: Agneg. 40. Kh. 335 28.

Eldbegängelsen

är den bästa formen för förvandlingen av de avlidnas stoft. Upplysningar om eldbegängelsen lämnas å

Svenska Eldbegängelseföreningens (S. E. F:s) Stockholmsavdelnings byrå,
Sveavägen 25, 2 tr. (hiss). Tel. N. 22 80.
Vardagar kl. 10-4, lördagar 10-2.

Medlemsavgiften är: för i begravnings- kassa inskrivna 5 kr., för andra 10 kr. Årsavgift förekommer icke. Föreningen utg. egen tidskrift »Ignis». Sändes franko kr. 2.— pr helår. Medlemskap i Sv. Eldbegängelseförsä- ringskassan befriar de efterlevande från kostnader och besvär med den dödes begravning. Läs a premier

Mer om gift kvin-
nas nationalitet.

Den i min artikel i Tidevarvets förra nummer omnämnda, av Nationer- nas förbunds råd tillsatta kvinnokommit- tén för gift kvinnas nationalitetsfråga, hade den 10-13 augusti sammanträde i N. F:s sekretariat. Den skulle avge sitt uttalande över samma dokument som bli- vit regeringarna tillsända. Man enade sig om att vidhålla sin opposition mot den av Haagkonferensen föreslagna kon- ventionen om gift kvinnas nationalitet och att begära en ny konvention, baserad på likaberättigande för man och kvinna att bestämma över sin nationalitet. Därefter genomgick man de olika dokumenten och gjorde sina observationer till vad som i dem anförts. Vid fjärde dagens slut in- träffade en dramatisk händelse, i det att kommittéarbetet sprängdes. Kärnan i hän- delsen är märklig nog, men inte lättill- gänglig, och det synliga resultatet är tills vidare att kommittén har avlämnat två rapporter i stället för en.

För en åskådare tyckes saken i kort- het vara följande: I flera år har Före- na staterna övervägt sin eventuella an- slutning till Internationella Haagdomsto- len. Fem olika reservationer ha utarbe- tats — av mer teknisk art — för att tryg- ga Amerikas särställning inom domstolen och förhandlingarna mellan N. F. och Amerika ha framskridit bra.

Denna vår har Nationella Kvinno- föreningen i Amerika (National Woman's Party), där miss Alice Paul intar en le- dande ställning, föreslagit vederbörande en sjätte reservation av innehåll att Ame- rika begärde att de domar, som avkunna- des av Haagdomstolen, skulle giva sam- ma rätt åt män och kvinnor. Inte bara åt Amerikas kvinnor, utan åt alla, inte bara i fråga om nationalitet utan i fråga om alla tillfällen. En sådan frågas möj- ligheter är inte överblickad på några minuter och i allmänhet, där det blivit tal om den, har man önskat sig betänketid innan man befattade sig med att tycka något. Så långt under tecknad hunnit i sin tankegång så ser den ut så här: Ack om de amerikanska kvinnorna begärt denna reservation för att säkra sin egen ställning endast, och kunde genomdriva reservationen. Amerika skulle då kunna hänföras till de »civiliserade stater», vars lagar omnämnas i Haagdomstolens statu- ter som föredöme. Emellertid yrkade miss Paul i början av ovannämnda sam- manträde, i egenskap av en av de två re-

Fredhälls Färghandel

hörnet av Rålamb- och Vitalisvägen,
H. S. B:s hus.
Tel. 53 34 99.

Hyresgästernas närmaste och bäst sorte- rade inköpskälla på platsen.
Sjukvårds- & förbandsartiklar.
Dammugare uthyras.

Bosättningsaffären

Franzens Efr. A.-B.
FLEMINGGATAN 31. Tel. Kh. 18 13.
REKOMMENDERAS.

Största sortering på Kungsholmen i kri- stall, glas och porslin, nysilver, rostfria knivar, koppar-, bleck- och aluminium- varor samt övriga husgerädsartiklar till konkurrenskraftiga priser.
Specialité: AKTA BORDSSERVISER.

Sybehörsaffär

OLGA MARKLUND.
Vitalisvägen 10 (hörnet av Rålambsvägen)
(H. S. B:s hus). Tel. Kh. 357 30.
Rekommenderas i ärade hyresgäster benägna hägkomst.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37. Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65. " " 73 37
GÖTGATAN 52. " " 333 09

Från kyrkomötets
läktare.

Jag skulle inte alls gå på Kyrkomötet. Men när jag kom kvistande över riksdags- husets plan och fick se min gamle vän, överste riksdagsportvaktaren, stå där på trappan igen med stram hållning flög det plötsligt i mej att jag skulle kila upp och se hur det såg ut uppe på läkta- ren så här till års. Portarna ha ju varit stängda ända sedan Bengtsson i Kullen gick omkring och bjöd sin stora famn.

Den mäktige på trappan och jag hälsa- de glatt igenkännande:

Godag, godag.
Första eller Andra, frågade jag.
Första, sa' han.

Det var tyst som i kyrkan. Några diakonissor sutto på åhörareläktaren, och prästfruar som hade kort, sutto på tal- mansläktaren, annars var det bara karlar. T. T. och ett par andra journalister sutto och läste dagens tidningar.

Nere var det också bara karlar. Ton- vikten skall inte vara på bara för det var minst 10 biskopar, och andra högvördig- heter sutto i långa rader. Och så hr Engberg förstås. I den stora talmansto- len presiderade ingen mindre än ärkebi- skopen. Det var riktigt vackert. Med den nya ärkebiskopen.

Den som talade var professor Linder- holm, eller hr Linderholm, Uppsala uni- versitet, som det heter på kyrkomötes- språk.

Just när jag kom sade han, att vi be- hövde ett nytt begravningsritual. »Det vi nu ha är mer än tillbörligt hemskt och

brutalt. Detta att utan övergång börja med 'Av jord...' vittnar om primitivite- ten i kyrkans tankar om livet efter detta och om hur oändligt lite prästerna veta om vad som rör sig i människornas sinne och om vad människorna tänker och kän- ner. Begravningsritualet liksom kyrko- året slutar med yttersta domen i stället för med saligheten.»

Prof. Linderholm ville ha några upplyf- tande, inledande ord, och för sin del brukade han börja med några inledande ord till de sörjande, som gjorde det naturligt att sedan övergå till ritualen, och brukade sluta med »till jord skall du åter varda — men i anden du lever...»

»Att ändra på ritualen är ett ömtåligt kapitel, men kyrkan borde icke ställa sig avvisande till de tankar och idéer i tiden, som kunde komma kyrkan till godo, och hjälpa människorna fram genom livets besvärigheter.

Kyrkorna stå tomma och nattvardsbor- den stå tomma — de komma att stå ännu tommare om ingenting göres snart...»

Och den blide professorn gick stilla och satte sig.

Ärkebiskopen föreslog att mötet skulle uppskjuta ärendets vidare behandling, till dess de prästerliga ledamöterna beslutat om eventuell prästerlig beredning av frågan.

De prästerliga ledamöterna samman- trädde och avstog.

Det var bara karlar därnere. Nu med tonvikt på bara.

Elsa Svartengren.

presentanterna för Inter American Com- mission of Women, att denna kvinnokom- mitté för gift kvinnas nationalitet skulle anmoda N. F:s nu kommande försam- ling att vidtaga åtgärder och bevilja med- del för att Haagdomstolen skulle bli i stånd att alltid basera sitt dömmande på principen om likaberättigande (ordalydel- sen ej tillgänglig f. n.). Tydliggen som ett sorts sympatiåtgöranden från den övriga världens kvinnor. Rösträttsalliansens led- ning hade givit sina båda-representanter strikta order att icke alls underteckna rapporten, om rapporten skulle behandla detta ämne. Motionen återtog för att icke splittra kommittén men vid slutet av sammanträdet upptog miss Paul den åter, då i form av ett slags reservation, och i »förmildrad» form, så den inte längre var så tydlig. Rösträttsrepresentanterna vid- höllo att de i alla fall inte hade rätt att underteckna en sådan hänvändelse till N. F. och då reservationens anhängare hade majoritet, lämnades salen av repre- sentanterna för Rösträttsalliansen, Uni- versitetskvinnornas federation och Kvin- noföreningen för Internationell endräkt. (var voro representanter för den nyss- nämnda amerikanska föreningen, för All- Asiens kvinnor, för »Fred och Frihet» och för Equal Rights International. Huru-

vida deras representanter rådgjort med sina styrelser nämndes icke. Naturligt- vis råder inte olika mening om principen om likaberättigande. Men man skilde sig i fråga om huruvida kommittén hade be- fogenhet att utvidga sitt ändamål där- hän att innesluta alla andra fall än dem rörande lika rätt till nationalitet. Och man hade klart för sig att »reservatio- nens» var inte en relativt från avslut- ningsfras utan var en upptakt till någon- ting, vars konsekvenser man inte kunde alldeles överblicka.

Efter två dagar visade det sig sedan att majoriteten skrivit en mestadels ny rapport, varpå de föreningar, som vägrat att underteckna, beslöt att insända som sin, den under de fyra dagarna förut ut- arbetade rapporten. Ett rätt egendomligt förlopp! En ung journalist kom in och frågade: Vilka utav föreningarna äro de konservativa och vilka de framåtskridan- de? Den frågan kommer säkerligen att göras i alla världens kvinnoföreningar, när rapporterna bliva tillgängliga. Men om kravet på upphävandet av Haagkon- ventionen om gift kvinnas nationalitet äro alla eniga, likaså om kravet på en ny kon- vention, baserad på lika rätt för man och kvinna. Och det är ju bra!

Anna T. Nilsson.

Kr. 1:—

pr dag är allt vad Ni behö-
ver lägga av för att förvärva
en ny CORONA skrivmaskin
för hemmet, kontoret och
resan. Ni arbetar fortare och
bättre med en Corona, som
har alla standardanordningar.
Skriv till oss i dag för pris-
uppgift och prospekt.

Generalrepresentant:

A.-B. REAL, Malmstorgsgatan 1, STOCKHOLM

Tel. (10) 39 21, Norr (2) 115 99.

Leverantör till statsverken.

Precis som "hembakat"

blir allt bröd från Hembageri Kajsa-Warg.

MÄSTERSAMUELSGATAN 11

(Hörnhuset till Norrlandsgatan)

Tel. 78 07 (10 78 07)

Radikala Gruppens program

Kommentarer till Fredspunkten Befolkningspolitiken

Av ELIN WÄGNER.

Av ADA NILSSON.

Nödvändigheten av en omläggning i folkens förhållande till varandra från väpnad fred och krig till fredligt samarbete och underordnande av den nationella suveräniteten under en gemensamt erkänd rättsordning, erkändes och fastslogs efter 1914—18 års krig genom skapandet av den grupp samarbetsorgan som gemensamt bär namnet Nationernas förbund. Ett ivrigt arbete har också pågått sedan folkförbundets skapande på att finna nya former för reglering utan krig av alla olösta frågor mellan folken och binda staterna vid dessa former.

Jämsides med detta arbete har löpt arbetet på att få in folkens militärväsen under en för dem alla gällande lag som föreskriver deklaraionsplikt inför internationell myndighet av rustningar och syftar till att begränsa dem uppåt och bestämma vilka vapen som äro tillåtna eller otillåtna. Detta arbete är ännu blott på ett förberedande stadium och har hittills endast — utom på flottrustningarnas område — huvudsakligen att anteckna teoretiska resultat.

Under det tolvåriga sökandet och trevandet fram emot internationell avrustning har arbetet på att rationalisera och effektivisera förstörelsemedlen fått fortgå obehindrat. Kunskapen i konsten att döda har stigit i oändlig grad och försvarat problemet om avrustningen men pressar samtidigt på dess lösning. Rationaliseringen av kriget har kunnat ske i en grad som människorna, all upplysning till trots icke ha klart för sig, emedan efterkrigsåren sammanfalla med en period av revolutionerande utveckling i kunskapen att genom tekniska processer utvinna energier och produkter ur naturtillgångar som hittills varit orörda. Bundna i sitt nationella vanetänkande ha folken icke sett upp med vad som skett när alla dessa upptäckter genast överförts på krigstekniken. Uppfinnare, ledare av rustningsindustrier och generalstaberna ha under skydd av formeln: det legitima nationella försvaret, fullkomnat sina dödsapparater som mitt i en tid av stark internationell oro stå färdiga att sätta i gång vid första signal.

Med alla medel måste vi resa oss mot detta brott mot vilket världskrigets förbleknar. Ett politiskt val, sådant som det nu förestående, ger varje medborgare möjlighet därtill. Vi böra göra det även om vi framför allt äro inriktade på och intresserade

för att komma ur den nuvarande nöden

och arbetslösheten, ty i skuggan av ett kommande förintelsekrig tvinar allt arbete på samförstånd och världshushållningens fullkomning. Det binder den energi och de resurser som borde användas till övervinnande av depressionen och förtar modet därtill. Det ökar frestelsen att återgå till andligt, ekonomiskt och politiskt självhushåll i skydd av ett illusoriskt försvar.

Två huvudtankar ligga till grund för Radikala gruppens fredspunkt.

Den första är denna:

Sverige bör med all makt delta i det internationella arbetet på avrustning, där följa en radikal rättlinjig politik och ge uttryck åt den världsoption mot rustningarna som börja ta form

MEN

därför icke binda sitt handlande vid framgångarna, förseningarna

och bakslagen i det långsamma och oberäknliga arbetet på internationell avrustning.

Vi böra i stället — så vitt möjligt i samarbete med andra stater, vilka likt oss ej ha intresse av rustningar — förverkliga de principer om avrustningens nödvändighet för freden som erkännes av avrustningskonferensen och av världens samvete.

Inledande åtgärder i detta avseende vore

avvecklingen av vår rustningsindustri och vapenexport

samt ett verksamt förbud mot privat krigsberedning och privata vapenövnningar, även under sportens form.

Det säges att vi uppehålla vapenexport emedan denna ger arbete åt en stor grupp människor. Bakom detta skäl torde ligga den synpunkten att staten genom att tillåta vapenexport säkras sig vidmakthållandet av en tekniskt utbildad arbetarstam, större än vad som behövs för det svenska militärväsendet under fredstid, emedan en sådan arbetarstam måste finnas vid krigsutbrott. Om Sverige avrustar, försvinner detta skäl och kvar står endast risken av att äga ett internationellt etablissemang för utexperimentering och tillverkning av förstörelsemedel.

Den andra huvudtanken i Radikala gruppens program är den att Sverige bör

- 1) arbeta på att finna medel till att med ett positivt försvar ersätta vårt gamla genom utvecklingens gång alltmera illusoriska försvar samt
- 2) söka finna positiva medel och möjligheter att medels positiva åtgärder uttrycka den gryende internationella solidariteten med en angripen stat mot en fredsstörare.

I vår efterkrigshistoria som i mycket är så sorglig, stå dock inskrivna märkliga försök att avvärja fiender, vinna vänner, uttrycka mellanfolklig samhörighet och hjälpa olyckliga nationer utan våld utan vapen. Vi tro att de varsla om och inleda en ny tid, i vilken vi skola ha övervunnit den svaghet som griper till vapen och omgärdar sig med taggtråd. Men här behöves mera än praktiska försök här och där, och spridda teoretiska spekulationer. Ett folk som likt Sverige har tid och andrum och som är så utomordentligt hägat för utredningar, borde kunna grundligt utreda och genomarbeta de möjligheter som att land utan krigsmakt kunde ha att försvara sig och uttrycka solidaritet.

Vi ta avstånd från

den moderna riktning som vill rädda den gamla tron på våldet över i

det aktuella förslaget om en Nationernas förbunds armé.

Ty därmed skulle arbetet på förstörelsemedlens fullkomning fortfarande legaliseras och flyttas över i en ny tid, och därmed skulle risken uppstå att en makt, som det mänskliga förnuftet icke kan bära, lades i händerna på ledaren av den internationella styrkan.

Vi önska därför att vår försvarsberedning må få order — och samtidigt genom reorganisation göres skickad — studera verkningarna av vapenlöst motstånd och möjligheter att förbereda det, av bojkott, både som försvarsmedel och medel att uttrycka solidaritet, och vidare studera möjligheterna och uppgifterna för

Det ligger tio år tillbaka i tiden, sedan den sammanslutning som då kallades för Svenska Kvinnors Riksförbund arbetade på utformningen av ett program där radikal livsyn skulle färga uttalandena icke endast om den brännande och splittrande nykterhetsfrågan, om jordäganderättens natur, om uppfostringsväsendets befriande från bokstavsvetande och examenstving samt om kompromissfri pacifism, utan även ge sig i kast med det brännbara ämne som befolkningspolitiken då utgjorde.

I det definitiva programmet, som antogs 1923 fastslogs också att

grunden för all samhällsvård är en målmedveten befolkningspolitik som tar sikte på en kvalitativ förbättring av folkstocken.

Härmed var ett bestämt avstånd taget från den rådande uppfattningen om den ohäjdade folkökningens nödvändighet, och i stället strök man kraftigt under de positiva åtgärderna: förbättrad mödra- och barnavård under olika åldrar.

Det tidsskede som gått har till fullo ådaldat födelsekontrollens nödvändighet. Det skulle icke falla någon riksdag eller regering in att nuförtiden offra en dyrbar utredning på emigrationens orsaker och möjlighet att få hem de utvandrade skarorna. Det är tillräckligt krångligt att utan arbetsmöjligheter regera det folk man har. Preventivlagen, antagen i skräckstämning för hotande nativitetens minskning vill man dock ej släppa. Sitt uppgivna ändamål fyller den visserligen icke i någon mån. Det kunde då synas obehövt att gå till stormen mot densamma, om icke man med goda skäl kunde peka på dess absoluta skadlighet. Ty den hindrar den vederhäftiga och ansvarsbetonade upplysning som medborgarna bör ha tillgång till.

Även om nationalekonomerna kunde samsas om — vilket de säkert icke kan — var det s. k. optimum för ett lands befolkning ligger, det vill säga vilket inlevnadsstandard vid en viss ekonomisk och kulturell utveckling ger folket den bästa levnadsstandard, så visar erfarenheten, att staten har svårt att genom straffhot, ja, knappast genom löfte om belöning och ära tvinga fram den önskade graden av folkökning. Ty denna nationalekonomiska fråga är i hög grad en den enskilda människans fråga, beroende även av många andra moment.

Vi ha nu framför allt att räkna med

en internationell hjälpkär. I samband härmed borde det röjas upp med de gamla neutralitetsbegreppen från före kriget och Sverige göra klart för sig själv och andra folk såväl inom som utom Folkförbundet vilken hållning det bör intaga vid möjliga förvecklingar i framtiden.

De åsikter som här ha framlagts betydande ett fullkomligt brott mot dem som under århundraden lett vår politik. För flertalet av dem som rösta äro de frammande, ehuru de äro på marsch här som överallt i världen. En valtid med dess stegrade politiska intresse är ett tillfälle att kasta in dem i diskussionen. Så mycket mer om denna visar benägenhet att gå omkring och förbi dessa ofrånkomliga problem.

Elin Wagner

den kunskap om konceptionshindrande medel, som vetenskapen ställt till människornas förfogande. Man får tycka vad man vill därom. Den är ett faktum att räkna med lika revolutionerande på sitt sätt som tryckerikonsten.

Men samhällets styresmän må göra klart för sig sina befolkningspolitiska mål och så se till att ej den hämmade, förvanskade och ansvarslost spridda kunskapen hämnas på sina undertryckare.

Den okontrollerade, naiva folkökningen ha en gång för alla fått vika för den förnuftiga ansvarsfyllda, för den rationaliserade. Och samhället har på alla möjliga vis i sina lagar och förordningar gått in för födelsekontroll. Vi stryka under föräldraansvaret och utkräva detsamma.

Det gäller sålunda egentligen hur denna fordrade och nödvändiga födelsekontroll skall utövas. Här regeras vi officiellt av uppfattningar fullkomligt oförenliga med våra nuvarande kunskaper och med rådande rättskänsla. Därför har ett kaotiskt tillstånd utvecklats på sexuallivets område och verkliga faror uppstått för folkhälsan. Den rådande fosterfördrivningsepideemin är ett exempel därpå.

Vi äro ingalunda förskonade därifrån. Ett dödsfall i månaden därav endast i Stockholm samt dessutom många fall av långa och hälsoförstörande sjukdomar. Överallt utgör denna fråga ett allvarligt diskussionsämne bland läkare, jurister och socialarbetare. Överallt har man sina preventivlagar och starka straff för avbrytande av havandeskap. Överallt visa dessa medel sin vanmakt.

Ingen vettig människa anser fosterfördrivning vara ett försvarligt medel till födelsekontroll, men

när samfundet icke i tid har kunnat besluta sig

för acceptandet av födelsekontroll även genom preventiva medel, så står man inför fakta, där det dock är ett samhälls-

Svenska föreningens för psykisk hälsovård småskrifter:

1. Om psykisk hälsovård. Av Viktor Wigert, Wilh. Wernstedt, Emilia Fogelklou-Norlind, Kerstin Hesselgren.
2. Om den psykiska hälsovårdens mål och medel. Av Emilia Fogelklou-Norlind.
3. Det psykopatiska barnet, läkaren och läraren. Av Sigurd Dahlström, C. W. Herlitz och Anna Christensson. à 1:— kr.

BONNIERS

Kungl. Hovblomsterhandel
H. FLATOW

Telegr.-adr.: Flatow. Telefoner: 10506, Norr 2117. Postgirokonton 549

Restaurang Port Arthur

Blekingegatan 40
Telefon Söder 34784

Bra matställe

intresse att se till att så liten skada av det onda som möjligt sker.

Gällande lag förbjuder i överensstämmelse med flydda tiders kunskap och uppfattning varje avbrytande av ett havandeskap. Den moderna kirurgin kan dock företa en sådan operation på ett för livet ofarligt sätt. Därför har den rättsuppfattningen utvecklats till, att det är läkaren tillåtet, när moderns liv är i fara. Men den gränsen är tänjbar, man kommer lätt in på de sociala indikationerna och lagen blir en klasslag. Ty den som har pengar kan alltid sköta sig på ett tillfredsställande sätt eller någonstans i världen få sin önskan uppfylld utan större risk. Men den fattige får sätta livet till.

Här måste lagen ändras

och straffhotet tas bort från läkaren på vilken man gott kan ställa vissa fordringar på kompetens, erkänt sjukhus och anmälningskyldighet m. m.

Viljan till barn är icke död hos nutidens kvinna men även hon bör behandlas psykologiskt. De positiva åtgärderna effektivt mödra- och barnavård från samhällets sida, möjlighet till vederhäftig upplysning samt aktning för moderskapet inom eller utom äktenskap samt framför allt möjlighet till framtid för de barn hon sätter in i världen äro de oändligt viktigare positiva krafter vi vilja väjda till i känslan av att folkmaterialelets goda beskaffenhet är landets största tillgång.

Ada Nilsson

På förfrågan meddelas härmed att

Radikala Gruppens

programpunkter kunna mot portoavgift erhållas i särtryck från Tidevarvets expedition, Slussplan 1—3, Stockholm. De som önska komma i kontakt med medlemmar i olika delar av landet torde även sätta sig i förbindelse med Tidevarvet.

Maskinmärkning

Hälsöm å gardiner, lakan, örngott m. m. Modern plissering, knapphål, fällning samt stoppning av duktyger. Lager av broderade örngott och näsdukar.

Order till landsorten.

Elin Madéns Märkningsateljé

Herkulesgatan 14, Stockholm. (invid Brunkebergstorg). Tel.: Norr 11905.

Det lyckliga valet.

Av KLARA JOHANSON.

S amvetsömma röstvägrares förbund höll sitt valårsmöte en kväll i förra veckan. Det var inte precis talrikt besökt men räknade minst lika många deltagare som ett styrelsesammanträde i det berömda aktiebolaget Garanta. Från de praktiska angelägenheter som bekymrar andra politiska organisationer är denna förening angenämt frigjord. Den har en gång för alla gjort sitt val, fattat sin resolution och avstått från att vidta eller påyrka åtgärder.

S. R. F. (jag hoppas att initialerna inte är upptagna) sammankallar sig endast i överordligt syfte, för att styrkas i sin princip och hämta stimulus till dess genomförande. Om det riktiga sättet att vinna denna intellektuella och moraliska uppbyggelse råder ingen tvekan. Det ger sig så självklart att även den längst bort utomstående måste gissa det och ana dess effektivitet.

Senaste mötet öppnades av ordföranden, självvald, med frågan om någon önskade spela ett ytterligare ord på den proportionella valmetoden. Häftiga nejrop skallade, varpå den tvångsvärvade sekreteraren påminde om att protokollet redan innehöll allt ont som kunde sägas i ämnet. Men då kände sig ordinarie invändaren uppkallad:

»En förmildrande omständighet har förbisett. De som kan matematik anser att systemet tillgodoser minoriteternas rätt.»

Alla skrattade hjärtligt, utom logikurmen som tog fasta på begreppet minoriteter och bad att få kortfattat uppvisa dess kompletta betydelselöshet, vilket emellertid förklarades onödigt i detta sällskap. Man övergick till de egentliga förhandlingarna.

De inleddes av estetikern med ett lyrisk vittnesbörd om den allt snabbare fortskridande partibildningens behag för älskare av nyansrika och komplicerade harmonier. »Vare sig de nya schatteringarna uppstår genom generatio æquivoca, som centern, eller genom klyvning, som hos högern, socialdemokraterna och kommunisterna, blir de till följande för en intresserad betraktaren av statslivet.»

Amatörpsykologen fann denna koloristiska värdering yttlig och fantasifull. I demokratin existerar aldrig mer än två partier, därtill förvillande lika om färgen skrapas bort.

Häri instämde livligt historiestudenten och efter någon besinning flertalet närvarande. Ordinarie invändaren tog på sig att försvara estetikerns uppfattning som visserligen inte giltig men i hög grad ägnad att vidmakthålla den politiska vakenhet utan vilken en samvetsömma röstvägrare är otänkbar.

»Apropå vakenhet», inföll skämtaren, »föreslår jag att vi sitter uppe hela natten och utarbetar en god liten handbok för valmanskapet under titeln Vem är vem? Vad hör vart?»

Ordföranden medgav den skriande behövigheten av en dylik vägledning just nu men trodde företaget överstiga tillgängliga krafter. Något knuffad replikerade skämtaren att naturligtvis ingen fullständig kunde utlovas och att häftet borde genom falska uppgifter legitimeras sig som valtryck. Förslaget bordlades med sympati.

»Ja väljarmassorna!» utbrast logikurmen. »De förtjänar i sanning detta vidunderligt skapade öknam.»

»Och ju närmare det lider mot ödesstunden desto upprördare jämrar in-piskarna i bladen över deras politiska analfabetism och slöhet», sekunderade litteraturrecensenten.

»Detta klagomål drabbar inte oss, ha ha!» skrattades i korus.

Liksom på kommando knäppte var och en upp sin dokumentportfölj och framdrog en svällande bingapressklipp. Det på samma gång spontana och ritualmässiga i denna manöver angav att programmet huvudmoment förestod.

I tvångslös ordning uppläste mötesdeltagarna var sitt förprickade urval av beaktansvärda satser och meningar, alltsammans interpunkterat med applåder, den enda sorts kommentar stämningen fordrade.

Då andakten var slut och referensbiblioteket åter nedstoppat i portföljerna upplöstes mötet under samtligas betydanden att minnet av denna stund skulle lysa stjärnljukt över deras väg förbi vallokalen.

Och estetikern tillade: »Jag tjuvades varmest av det där manifestet som försökte beveka politiskt oskuldsfulla damer att springa omkring på valmötet och se efter vilken färg som passar dem. Varför arrangerade inte de vänliga uppproparna en mannekänguppvisning som den vi nu har njutningsfullt bevittnat? N. K. har väl inte monopol.»

Historisk teater.

(Forts. fr. sid. 1.)

när vinden slet i kungsbaneret och vår herre tornade upp en kolsvart molnbank, som kontrast mot den wouwermanblå rymden, var tavlan storvulet vacker — men detta var långt innan spelet hade börjat. — Tyvärr.

Gogol skrev sin samhälls- och ämbetsmannasatir långt innan Konstnärliga Teatern i Moskva och de otaliga Fågel Blå-trupperna börjat att översvämma hem- och utland. Gogol skrev inte med tanke på kostymer och dekorationer, han målade med ord, byggde upp situationer som i sig själva voro än parodiska, än bittert livsnärgångna. Han hade Molière som förebild och det liv som levedes i hans Ryssland var en aldrig sinande källa att ösa ur. Gogol är en ordets man, han skall lyssnas till — och om hans repliker får den rätta luften omkring sig, den rätta snärten och den inifrån kommande trovärdigheten — då blir skådeplatsen en enda blixtrande karusell av ironi och satir. Gogols text fordrar en franskt skolad teatertrupp, en ensemble av artister som först och främst kunna tala, och därefter veta vad de säga.

Alf Sjöberg har vid iscensättningen av »Revisorn» gått tillväga med en utstuderad noggrannhet, han har önskat att överraska ryssarna och så gott han kunnat det försökt att sammansmälta allt »rysiskt» han sett och läst och fittat sig till. Det har blivit Habima, Tredje Studion och Cabareten Fågel Blå, de egna insatserna äro bleka och göra sig inte direkt påmint. Jag kan inte säga att resultatet glädde mig, det var mig omöjligt att skratta åt denna utvärtes konst, där varje artist, varje statist och framför allt dekorationer och rekvisita febrilt ansträngde sig att skapa något burleskt och komiskt. Ordet, författarens scenario och text, hade ingen tummelplats i detta virvlande sammelsurium av verklighet och överklighet. Aktörerna talade lågmält, omedvetna om sina replikers inneboende färg och målade kraft. På scenen rörde sig ett spökbinnen, intog ställningar, skiftade plats, bar upp kostymer och gjorde allt upptänkligt utom »liv».

Det är beklagligt att det just skulle vara den i mitt tycke särdeles lyckligt utrustade regissören Sjöberg, som låtit lura sig bort ifrån scenkonstens enda och rätta väg. God teater presteras ingalunda enbart med buller och bång, med färger och filmbesläktade påhitt. Annu så länge är teater synonymt med det intellektuella begreppet av njutning. Låt publiken avgöra om en författare är satiriker eller ej — låt inte alla scenkonstens odygder och andra hjälpmedel kapplöpa om att visa åhörarna huru de skola uppfatta stycket. Både herr Sjöberg och övriga regissörer med borde utgå ifrån att ibland fribiljett-skarorna kan det ha smugit sig in en och annan konstnärligt förstående och kännande individ — och det är för dessa, för deras lågmälda pris, det är värt att agera.

Skådespelarprestationerna voro över lag slätstrukna och av rollistans tjugotre personer var det på sin höjd fem, som hördes och kanske två som märkbart togo vara på sina gestalters tankeliv. Herr

Handeln med kvinnor och barn.

På onsdagskvällen var Läkaresällskapets lokal i Stockholm fylld till sista plats av intresserade, som av föreningen Vaksamhet inbjudits att åhöra de redogörelser för det arbete som de engelska, polska och tyska kommittéerna mot Vita slavhandeln utträttat.

Talare voro ombuden i den här församlade kvinnoxyddskonferensen, som bl. a. arbetar med förberedelser för en större kongress i Berlin nästa år.

Mr S. Cohen, England, redogjorde för rörelsens uppkomst och arbetets utveckling från och med den första kongressen, som hölls 1899. Han väjade till den allmänna opinionen, som han hoppades alljämt skulle stödja arbetet, liksom den hittills gjort, och därigenom skapat möjligheter för inrättandet av bättre kontroll vid hamnar, järnvägsstationer och gränsstationer.

M.me H. Siemienska, Polen, talade om den polska kommitténs arbete, vars erkända effektivitet hon till stor del kunde tillskriva den polisassistentkurs på några månader, för kvinnor, som vid två tillfällen hållits i Polen. De vid dessa kurser utbildade kvinnliga polisassistenter har utfört ett framgångsrikt arbete vid uppspårandet av såväl hemliga agenter och otillåtna nattklubbar, samt icke minst genom deras upplysningsarbete bland de unga kvinnorna.

D:r Lentze, Tyskland, talade därefter om den verkliga bordellernas upphävande haft i Tyskland.

Det sista föredraget hölls av d:r Alma Sundqvist, som gav några personliga intryck från den resa hon företagit i Asien och Orienten som medlem av den kommission som Nationernas Förbund utsände hösten 1930 för att studera handeln med kvinnor och barn.

På vissa håll florerar bordellväsendet öppet, och det finns stora städer i Asien där skatterna från bordellerna utgöra en väsentlig inkomstkälla för kommunen. Detta hör dock numera icke till vanligheten.

Det finnes också bordeller med föreläsningssal, öppna på natten där föreläsningar hållas för att bringa upplysning om prostitutionens faror, och det har givits många exempel på hur unga män visat sin tacksamhet härför.

I Indien finns en kast där fäderna äro soudenörer och mödrarna prostituerade, för dessa föräldrars pojkar har öppnats en skola för att de skola få tillfälle lära sig ett yrke och kunna försörja sig på ett samhällsnyttigt sätt.

Man har även på många andra sätt börjat arbeta för att göra slut på denna trafik. Kampen mot handeln med kvinnor och barn är i sin djupa mänsklighet ett område där vi alla kunna mötas och hjälpas åt oavsett vilken tro, vilket land och vilken ras vi tillhöra.

Oändligt mycket återstår att åstadkomma på detta område, men början är gjord till en ny tingens ordning. För att uppnå en sådan kräves en folkuppfostran, som medvetet riktar sig mot rådande missförhållanden. E. S.

Blickingbergs diktning var anmärkningsvärt sludrig, herr Winnerstrands återgivning av Revisorn en generad imitation av de Wahl. Bitvis hördes han och bitvis såg man att han rörde på munnen. Fru Ekström »agerade», skrek och gestikulerade och lyckades naturligtvis inte i sitt uppsåt att framställa den ytliga borgmästarinnan. Dvärgen eller den utklädda barnungen som skulle föreställa Doktorn gav god illusion av barnamatörteater och instuckna i mängden förekomma typer och tillotningar, som landsortens värsta band inte skulle under namn av konst vägat bjuda sin publik. Kungliga Dramatiska Teatern inleder sin nya säsong på ett gloriöst vis — utförsbacken tycks vara asfalterad och bekväm. Gästspelen, som yttermera skola understryka förnedringens splittrande tillstånd äro i programmet avtryckt med data och m. m. Ensemblekonstens död är definitiv. Det är inte med glädje man emotser en premiär som den utlovade av Franks »Frau

Radioreparationer

skall utföras av fackmän.

Ring
STOCKHOLMS RADIOSERVICE
Sö. 107 10.

Utsvulten lyx.

Under semestern, tillbringad i en trakt av plattaste Västerbotten blev vårt sällskap en dag inviterat på kafferep till en av byns pampigaste invånare. Mellan påtären och den oundvikliga tredje påfyllningen togo vi gårdens nyförvärv i ögonsikte. Med karaktäristisk sällighet förevisades husmoderns hemmaspunna, hemmafärgade, hemmavävda stora salsmatta, draperier och ottoman-överkast. Spaljéträden vid söderväggen, vilka för första gången buro några kart, fingo sin andel av vår beundran liksom den nya fågelhundens, vilken givit skall så praktiskt under den gångna första andfaktsnatten. Sist begåvo vi oss mot en 4 m. hög träpallisad — silverrävsfarmen. Det var en underbar, varm augustidag med ljuvliga fläktar från den närbelägna insjön, men innanför murarna rådde en tropisk hetta. Ej ett träd kastade den ringaste skugga över de 4 verkligt rymliga avbalkningarna, och varken en sten eller buske hade fått stanna inom fångelsemurarna. Varje avbalkning hade sin rymliga trälya, men golvet bestod av ett hett sandlager över det starka stålträdsnätet, som är fångarnas egentliga vaktare. Utan denna ståltråd skulle de ej vara kvar en timme utan gräva sig ut. Av de 2 parén låto endast de bägge hannarna och en hona påverka sig av ägarens vänliga lockrop. De smidiga svarta djuren, ännu med endast tunn sommarpäls, började genast efter käft Skansen-maner sitt oroliga lopp i de heta burarna. Den lilla honan tog sina sockerbitar som i förbigående, betraktade mig sedan ett ögonblick med de barnstengula ögonen, där skyggheten satt som gnistrande på lur. Ett ögonblick försvann det skygga uttrycket för en agad hunds sorgsna blick. Så började åter den rastlösa vandrigen. Jag lockade henne med en sockerbit för att få skåda de gnistrande ögonen i det svarta lilla ansiktet ännu en gång och smekte henne med ett dallergräs. Den andra honan är till ytterlighet skyg. När maten är serverad lämnar hon ej lyan förrän dörren smällt i lös. Från vaktornet kunna de ej iaktta henne, hon hör, att de gå i trappan. Endast över muren kunna de iaktta henne. Till ägarens stora sorg ha de båda honorna trots förbindelseled mellan burarna under vårmånaderna icke förökat sig. — Nu ville ägaren göra sig av med de omöjliga djuren och förfrågade sig i förtäcka ordalag på odalmannavis, om vi eller våra släktingar i avlägsna led möjligen skulle vara spekulanter. Jag tänkte på de barnstengula pupillerna. Ivrig av min visade möjlighet började han utbreda sig över, att då skulle han börja svälta henne i oktober. För att skinnen skola bli starka få djuren alltid endast mycket måttligt med föda, ty fettlagret gör dem löshärliga. Men min lilla hona skulle han svälta riktigt kraftigt, så skulle skinnen bli hårdigt och starkt. Jag flydde från tretären.

K. B.

Nina», en Nationalscen som anser det som sin plikt att införliva slik beställningsdramatik med sin repertoar, den är inte värd ett kopek i understöd. Stadsunderstödet borde inte utdelas utan förpliktelse — när Dramaten plottar bort sin tid med gasterande aktörer och aktriser — vad kan man då vänta av privat-scenerna? Var, om inte på den av svenska folket ekonomiskt stödda teatern, skulle väl en ensemble vidmakthållas? För vad ändamål beviljar Riksdagen sina fyrkar? På den punkten ha vi rätt att kräva en ingående och tillfredsställande upplysning.

Sven Stål.

Stockholm 1932
Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.B.

Köp Edra

Hälsovårdsartiklar

för
KVINNOHYGIEN HAVANDESKAP
FÖRLOSSNING BARNAVÅRD

Namnrop:
"Instrument-Kifa"

hos

KIFA
KUNGL. HOVLEVERANTÖR

31 Regeringsgatan 31

gör pengarna

dryga —

köp

kooperativt

Liliesjöös

Parfumeri- och Sjukvårdsaffär
STOCKHOLM

Butiker:

Fridhemsgatan 16 — Tel. Kh. 59 82.
Hantverkaregatan 85 — Tel. Kh. 55 85.

Sveavägen 109 — Tel. Va. 170 25.

Aderbräckstrumpor — Hålfotsinlägg
— Maggördlar — Bräckband — Sänitets- och Förbandsartiklar — Katalog gratis.

Pensionat Fredrikshov

Fredrikshovsg. 10. Tel. 791 34—739 48
Diet- och Vegetarisk kost.
Tyst och förnämligt läge, nära Djurgårdsbron och spårvagnshållplats.

Hällegårds Pensionat

Telefon Lidingö-Skärsåtra 4
Härlig rekreationsort.
20 min. från Humlegårdsgatan.